

VASÁR NAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALADI LAP.

Kiadja: Az Erdélyi Ref. Egyházkerület „Egyházi Értekezlete“.

FELELŐS SZERKESZTŐ
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ref. lelkész Maros-Vásárhely.

Megjelenik minden vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre 5 K — fill.   Negyed évre 1 K 25 f.
Fél évre 2 K 50 fill   Egy szám ára 6 fill.

TÁRSSZERKESZTŐK
PAAL GUSZTV,
ref. koll. tanár Maros-Vásárhely.
S. SZABÓ JÓZSEF,
ref. koll. vallástanár Debrecen.

Hajnal.

Nevezetes vendége volt hazánknak ápr. 22 — május 6-ig, a keresztyén diákok világszövetségének lelkes titkára: Mott János személyében. Budapesten, Sopronban, Sárospatakon, Debrecenben és Kolozsváron kereste fel azokat a köröket, amelyek lelkükön viselik a keresztyén ifjuság ügyét, s támogatásuk mellett szólt a főiskolai ifjuság, a jövő idők intelligenciája előtt azokról a magasztos evangélizáló célokról, amelyeket a keresztyén diákok világszövetsége a Krisztus anyaszentegyháza építésére és az emberiség boldogítására maga elé tűzött.

Mott János valóságos apostola a diákok evangélizációjának, aki, mint a Keresztyén Diákok Világszövetségének főtitkára, kizárólag ennek a magasztos ügynek él elméletben és gyakorlatban egyaránt. Ennek az ügynek az érdekében már ötször útazta be a földet és úgy a keresztyén, mint a pogány országok művelt ifjusága körében olyan tapasztalatokat szerzett és oly nagyméretű munkát végzett, hogy méltán tartják őt a XX. század apostolának. A Keleten, Chinában és Japánban végbement és nagy léptekben előretörő társadalmi átalakulásban neki is nagy része volt azért, hogy ez országok diáksága között az evangéliumnak érvényt tudott szerezni. Amerikában már négy diákgenerációt nevelt fel, olyan értelemben, hogy az új világ egyetemait behálózta diákszövetségekkel, melyekből a nemzet legeszesebb és legvallásosabb vezetői kerültek ki, sőt néhány ezer ifju a keresztyén egyház szolgálatára szentelte életét és elment misszionáriusnak, vagy a pogányok közé, vagy Amerika elhagya-

tott vidékeire. Nagy szervező talentumát Európában is érvényesítette, különösbbe Nagy-Britanniában és a skandináv államokban. Németországban is sok hívet szerzett az ifjuság evangélizálásának, azt tűzve ki életcéljául, hogy a művelt ifjuság által az evangéliumot juttassa diadalra a felsőbb társadalmi osztályokban. A jelen évet Európában tölti, s ebből az alkalomból kereste fel hazánkat is, hol csak két hétig időzött. De ez is elég volt arra, hogy megismerhessen minket, s hogy mi is megismerkedjünk azzal a szent ügygyel, melyért Mott és az általa vezetett diákszövetség küzd.

A Keresztyén Diákok Világszövetsége az a szervezet, mely egyesíti az öt földrész különböző országainak különféle jellegű keresztyén diákmozgalmaikat és testületeit, föltéve, hogy azok a világszövetség alapelvein nyugosznak. Ma már több mint százharmincöt-ezer tagja van e szövetségnek Európában, Északamerikában, Délafrikában, Ausztráliában s Ázsia keleti országaiban egyaránt. E szövetség a diákokkal, mint egyénekként, nem mint tagsági díjat fizető tagokkal foglalkozik. Igyekszik megismertetni az ifju lelkével a legfőbb bölcsességet, a szentírásban foglalt isteni kijelentést és Jézus Krisztust, kinél nagyobb eszmény és nagyobb erkölcsi erőforrás nincs, aki nélkül sem magunkat sem környezetünket, sem Istent megismerni, sem a kísértéseket legyőzni és rendeltetésünket igazán betölteni nem tudnók. Mott János és az ő vezetése alatt álló diákszövetség munkája mindenütt áldásosnak bizonyult és kiérdemelte a modern világtársadalom legnagyobb vezetőinek elismerését és segítségét.

Mott János törekvései, azok a nagy eszmények,

melyek elérésére annyi ifjút lelkesített már, azok a nagy vállalkozások, melyeket a Keresztyén Diákok Világszövetsége oly nagy buzgósággal igyekszik kiterjeszteni az egész világ diákságára, a magyar diák előtt még nagyon csekély vonzóerővel bírnak. Bajos megmondani, hogy ki ebben a hibás, de az bizonyos, hogy diákságunk lelki életének, hitének és erkölcsének jelenlegi állapotával csak a legnagyobb elfogultság és maradiság elégedhetik meg. S hála Istennek! — látjuk is már derengeni a jobb jövő hajnalát. Megmozdult maga az ifjuság, szakítani akar előbbi átkos életével, állandó, örökértékeket keres, mert látja, hogy a mit a világ adhat, az mind csak hiábavalóság!

A keresztyén diákmozgalom ügyében tett minden eddigi lépésnél fontosabbra készülni, a jövő tanév munkatervét alaposan megvitatni gyűltekek össze most jun. 28—jul. 5-ig nagy lelkesedéssel Sárospatakra a magyar diákmozgalom vezetői. A Magyar Ev. Ker. Diákszövetség ezen gyűlésének nagy fontosságot ad az a gazdag áldás, mely annyi magyar diák lelkéhez eljutott: a Mott János látogatása alkalmával. Ez az áldás sokakban felébresztette az öntudatos felelősséget úgy saját, mint diáktársai lelki életét illetően. S akik érezték azt az isteni erőt és szeretetet, mely még nem talált diákságunk között oly nagy érdeklődésre, mint éppen most, összegyűlekeztek Sárospatakra, hogy a lelkiekben erősödve Isten segítségével résztvegyenek a munkában, melynek a jövő tanévben nagyobb hittel, nagyobb alázatossággal és tervszerűséggel kell megindulnia, mint bármikor eddigelé. Diákjaink sárospataki nyári gyűlésén naponként reggel és este két gyűlést tartanak melyeken a diáklélek szükségéről s azok kielégítéséről tanácskoznak. Rendeznek kurzusokat a biblia tanulmányozó körök szemléltetésére.

Kérjük Istenünket, hogy áldja meg e nemes munkát és segítse előbbre az evangelium ügyét! Hiszen ha Mott munkája sem tudna minket arra buzdítani, hogy most igazi lelkesedéssel lássunk munkánkhoz, akkor, ki tudja mennyi időre megakad e mozgalom, mielőtt igazán megindult volna.

Nekiünk azt a nagy ügyet, amelynek képviselőiben és szolgálatában Mott János hazánkat felkereste, nem szabad megoldottnak tekintenünk közöttünk kifejtett működése pusztá regisztrálásával. Hanem ves-sük munkára kezünket és vegyük igénybe az ő gazdag tapasztalatait, s tanácsait művelt ifjuságunk lelki gondozása érdekében. Erre buzdít minket a Mott hatalmas vallástétele, melyet hallottunk és égő szeretete Isten országa iránt, melyet láttunk. Vajha az ő példája egész művelt ifjuságunkat indítaná olyan élet követésére, hogy midőn majd a jövő nemzedék társadalmi vezetői lesznek, úgy tudjanak vezetni, hogy abból a nemzetnek és az evangeliumi egyházaknak ne csak haszna legyen, hanem hogy meggyógyítva minden sebet, állást foglalva minden nemzetelő bűn ellen, kibontva a tiszta és álnokság nélkül való keresztyén

élet lobogóját, a magyar protestantizmus, a nemzetnek e gerince, egyenesedjék fel erővel, hatalommal s töltse be rendeltetését, melyet Isten elébe szabott. Ez a hang csendül ki intésül Mott-nak egyik legértékesebb művéből (The future leadership of the church, = Az egyház jövő vezetői) is, melyben azt fejtegeti, hogy az egyház jövője attól függ, miképen és milyen vezetőkről gondoskodik a jelen generáció. Ez kell a mi uralkodó meggyőződésünk legyen! s ha ez lesz, akkor lelkünk szeme naponként élesbedni fog; erőnk pedig fokozódik a gyakorlás által. Ekkor nem fog gondatlanság lakozni bennünk, szigorúan figyelünk a hívószóra, amely mindenütt hangzik felénk és a vetés idejét nem halogatjuk addig, míg eljő az aratás ideje és nem lesz mit aratnunk. Szívünk a Krisztus iránt való szeretettől lángol és ez lesz életünk legfőbb kérdése: Mit kívánsz tőlem, hogy cselekedjem? Képzetelemben már látom a hajnal ezen óráját közeledni... Akkor az a bággyadtság, hidegség, mely bennünket most jelleméz, s ezzel együtt az erkölcsi tehetetlenség is örökre eltűnnek. Akkor ezek a szavak: **embernek lenni és az erénynek élni**, egyjelentésűek lesznek; a teremtés birodalmában egyetlen hamis hang sem lesz hallható és minden hang egyetlen fenséges akkordban olvad fel. Ránk van bízva, hogy ennek a nagy virradatnak s az ezt követő fényes napnak közeledtét sietessük! Szerencsétlen az az ember, aki ennek a rendeltetésnek meg nem felel.

S. Váradi Albert

A reformáció jelentősége alkotmányos küzdelmeinkben.

Irta: Csuday Jenő dr.

(Az „Ujság”-ból 1909. április 30.)

Ezzel elért a nehéz küzdelem delelőpontjához, hogy ezen áthaladva a reformáció nagy eszméje áldást árásson a nemzetre. Ennek első jele az volt, hogy a nemzetnek egy tekintélyes része felismerte a veszedelmet, látta azt, hogy már romba dőlt mind-ama intézmény, mely házainkat a középkoron át fentartotta, helyét pedig életképes intézmény nem foglalta el. Látták, hogy a kormányunk és jogfejlődésünk már az első habsburgi alatt zátonyra került. Ez legjobban bizonyítja azt, hogy a köznemesség, mely Mohács mezején meggyengült, az elbukkot nemzeti királysággal pedig talaját is elvesztette, sokkal gyengébb volt, semhogy a főnemességre támaszkodó királyság önkényes hatalmának gátat tudott volna vetni. Ezen annál kevésbé csodálkozhatunk, mert még a helyét is elfoglalta az új nemesség, mely leginkább idegenekből és oly magyarokból került ki, akik a kettős királyválasztás idejében teljesített szolgálataik jutalmául nyerték nemességüket és így szol-

gálat mellett hálára is köteleztettek a Habsburgok iránt. Csak ily körülmények között következhetett az be, hogy I. Ferdinánd alkotmányunknak már csak külső formáját tartotta fenn, lényegét azonban annyira kiforgatta valójából, hogy uralkodása végén a magyar alkotmány csak papiroson volt meg. A helyzet még rosszabbra fordult Miksa és Rudolf idejében, kiknek nemzetellenes uralma alatt Magyarország ereje megbénult, vallásegysége megtörött, nemzeti intézményei elsorvadtak, jövő sorsa felett két világhatalom versengett egymással. Az egyik a magyarnak hazáját, a másik nemzetiségét és alkotmányát akarta elragadni és így mindkettő megsemmisítésére tört. A világtörténeti események egy hosszú század szenvedéseit hozták hazánkra s hogy ez alatt még sem vérzett el, ezt egyedül a reformációnak köszönhetette.

A történelem hűen feltünteti mindama veszedelmeket, melyeket kezdetben a reformáció reánk zuditott; de nem hallgatja el azt sem, hogy az első Habsburgok alatt, a megindult reformáció idejében, a hitesség nem hogy megvédelmezte volna Magyarország alkotmányát, hanem ellenkezőleg a teljes megsemmisülés örvényébe vezette volna. E veszedelemtől egyedül a reformáció mentette meg hazánkat. A mentés kezdete ez volt: a reformáció segítségével az általános veszedelemből kibontakozik Erdély, a mely föntartja a jogfolytonosságot; a vallásszabadság által pótolja a hitesség hiányát; nemzeti intézményeit új életre kelti és ezzel a nemzeti öntudatot és az összetartozás érzetét hatalommá avatja. A területi különválás így válik a magyar nemzetiség és alkotmány kösziklájává, a honnan kiinduló mozgalom megmenti Magyarország alkotmányát, nemzetiségét egyaránt.

Volt idő, mikor a nemesség a reformáció ellen küzdve akart menekülni a gyűlöletes német udvarnokok befolyásától, de hogy czélt nem érhetett, lemondott a protestántizmus elleni küzdelméről. A szabadon terjedt protestántizmus nem is vált a közszabadságnak hátrányára; de annál inkább akadályozta a korlátlan királyi hatalom megszilárdulását. Ez vezette I. Ferdinánd kormányát arra a lépésre, hogy országgyűlés útján vessen gátat a protestántizmusnak; a rendek azonban éppen azért mindannyiszor visszautasították a kormány követelését. Az ellenreformáció azonban, a mely nemcsak térített, hanem az ellentéteket is kiélesítette, megritkította a protestáns rendek sorait; a kisebbségre jutott protestáns rendek már nem tudták megvédelmezni a vallásszabadság nagy elvét a kormányval egyesült katolikus többséggel szemben. Ekkor következett be az, hogy a katolikus többség, elnyervén a hatalom támogatását, úgy látszott, mintha a legszentebbet küzdve, nemzetét tagadta volna meg. Ez a többség már megnyugszik Rudolf alkotmányellenes intézkedéseiben; a nádori szék betöltését már nem a régi

erélyvel követeli; idegen katonaság zsarnokoskodik a nemzeten; az ország sorsa fölött idegenek határoznak. Ugy látszott, mintha az alkotmány ereje elsorvadt volna. Az alkotmány nem tud a nemzetbe erőt önteni; a lefegyverzett nemzet még kísérletet sem tesz, hogy alkotmányát új életre ébressze.

Mig a német kormány csak az alkotmányt nyirbálta, addig a nemzet, ha panaszkodott is, de csak türt; akkor azonban, mikor a vallásszabadságot is elkobozta, régi időre emlékeztető bátorsággal és erővel kelt fel, a vallási és politikai szabadságot elváthatatlanul egyesítette és mindkettőt megvédelmezte. Bocskay István az alkotmány és a protestáns vallás védelmére tog fegyvert, s így a vallásszabadság nagy eszméje által megtermékenyíti az alkotmányt és e kettő által lelkesített nemzet Magyarországot visszaszerzi a magyar nemzetnek.

A reformáció a magyar nemzettől nagy áldozatot követelt, de ezt az áldozatot meg kellett hoznia, ha nemzetiségét, alkotmányát megvédelmezni és multjához méltó jövőt magának biztosítani akart. Először úgy látszott, mintha veszélyeztetné nemzetiségünket a reformáció, pedig ez mentette meg; úgy látszott, a nemzetet két, egymás iránt ellenséges pártra osztja, pedig éppen ez egyesítette az alkotmány teljes helyreállításának nagy munkájában és végre kitünt az is, hogy a vallásszabadságért és az alkotmányért küzdve, nem a szent koronának lett lázadó alattvalója, hanem a szent korona viselőjét azzal kényszerítette az alkotmány megadására.

A következő századok válságai közepette is elsőrendű tényező volt mindenkor a reformáció szülte vallásszabadság nagy eszméje, a mely nélkül politikai szabadságunkat alig tudtuk volna megvédelmezni. Igaz, hogy a türelmetlenség, minden lezajlott válság kezdete, még ma is föl-fölüti a fejét, de a régi időre emlékeztető kegyetlen jellegét már elvesztette, kihálóban van; annál fontosabb szolgálatot teljesít még napjainkban is a reformáció. Ma már nem szüli az ellentétet, hanem reá irányítja a figyelmet; alkotmányunknak pedig oly erősségét képezi, a melyen eddig legalább, minden önkény megtörött. Ez már többé nem vélemény, hanem általános igazság, a mely meghódította a legkiválóbb katolikus elméket is, miről tanuságot tesz az 1859-iki év. Ez év szeptember 1-én adta ki az abszolút kormány a császári pátenst, mely a protestáns autonómiát gyökerében támadta meg. Ez ellen nemcsak a protestánsok léptek fel teljes erővel, hanem a legkiválóbb katolikusok is, ezek között egyházi férfiak, mert ezek is jól tudták, hogy a protestáns egyház szabadsága ellen intézett támadás csak befejezése akar lenni az alkotmány megsemmisítésére irányuló törekvéseknek, mit az októberi diplomata igazolt is.

Napjainkban a vallásszabadság nagy eszméjének kifejezője a protestáns autonómia, mely a multban

is oly fontos szolgálatot teljesített az alkotmányos szabadság védelmében. Éppen ez az oka annak, hogy ma nemcsak a katolikusok, hanem a protestánsok is sürgetik a katolikus autonomia megvalósítását, mert biztosra veszik, hogy ez is egyik erőssége leendő a politikai szabadságnak. Ha ez megvalósul, a mint hisszük, ez a legfeltünőbbben fogja igazolni a reformációnak jelentőségét alkotmányos küzdelmeinkben.

Vége.

Isten ígéje.

Az Úr az én pásztorom...

Zsolt. XXIII. 1.

Az Úr!

Az ősi izraelitát mindig bizonyos szent szemérem fogta el Isten nevének említésére. Annak a mindenható Istennek neve, ki az eget és földet teremtette, ki magát egyszer Ábrahámnak kijelentette; ki Egyiptomból népét hatalmas karjával karjával kivezette, annak az Istennek neve szentebb volt annál, semhogy ki merészelt volna mondani. Meg voltak győződve, hogy visszaélés volna ez az Isten nevével: azért említették így: az Ur. Csak a nagy kiengesztelődési napon és akkor is csak a főpap ajkáról hangozhatott el Isten neve. — Félték máskor használni azt!

Ezsaiás próféta (a VI. fejezetben) előadja, hogy mint állott szemtől-szemben, lélekben a szent és felséges Istennel, kit a Szeráfok kara: szent, szent, szent kiáltással üdvözölt. És hogy mint érezte magát, amint látta Istent ülni a „magas és felemeltetett székben?": „Jaj nekem, elvesztem, hiszen tisztátalan ajku vagyok és tisztátalan ajku nép közt lakom.“

Szent ember volt ez testvéreim! Ő az ótestamentum evangelistája, amint az emberek nevezik; de amint a szentséges Istennel szemben találja magát, felkiált: „Jaj nekem, elvesztem.“

És mit olvasunk János jelenéseiben? Látja az embernek Fiát, kinek szemei olyanok, mint a tűznek lángja, lába, mint az izzó érc, mintha kemencében tüzesedtek volna meg. „Mikor pedig láttam Őt, leesém lábaihoz, mint egy holt“, kiált ő.

És ez ama tanítvány volt, kinek feje oly boldogan pihent ott a mester keblén és a ki hallgatta a Megváltónak szíve dobbanását. Ő az a tanítvány volt, kinek a Mester megmutatta a jövőben történendő dolgokat. És ez a tanítvány, amint szemtől szembe látja az Urat, lábaihoz esik, „mint egy halott.“

És ma? Oh, micsoda gyalázatos visszaélést üzenek az Isten nevével! Mily általános ez a tiszteletlen, könnyelmű visszaélés Isten nevével! Ki gondol még arra, hogy kijelentette ő, hogy nem hagyja megbüntetlenül az Ő nevének hiában való felvételét. Vannak emberek, kik alig tudnak egy mondatot befejezni a nélkül, hogy „bizony Isten“, vagy „Istenemre“ kimon-

dásával ne vétkeznének e parancs ellen. Sőt — Isten gyermekeivel is gyakran megtörténik, hogy könnyelműen használják Isten nevét. Mily gyakori visszaélést követünk el a „Hála Istennek“ kifejezéssel, ha a szívből ugyanakkor távolról sem adunk hálát, csak úgy mondjuk.

És némely imában az a rettentő halmozás a megszólításban „Uram, Uram“! Mi egyéb ez, mint visszaélés Isten nevével. Miért van, hogy az Úr, a minta imában, melyre tanítványait tanította, e g y e t l e n megszólítást használt, pedig ez az ima oly mélységes és oly magasztos, hogy átfogja az eget és földet. Bizonyára ezzel nekünk is akart valamit mondani, amit imaéletünkre nézve nézve meg kell jegyeznünk.

Oh, ne feledd, hogy kivel szólasz és kivel állasz szemben, mikor imádkozol. Ő — az Ur! A legfelsőbb Hatalom, a „királyok Királya és uraknak Ura.“ A szent Isten. Az Ur — Ő, ki teremtette a világot, ki a hatalmas égitesteknek kiszabta utját, ki kezével irányítja és vezeti mind a naprendszereket és csillagvilágokat. Ő az Ur!

És ez az Ur, ez a nagy és mindenható Isten — mondja Dávid: pásztor. Pásztor? Hogy talál össze ez a keítő. Hisz ez ellentmondás, kimagyarázhatatlan ellentmondás: Az Ur — és — pásztor. Igen, ellentmondás — és éppen azért: Istenben együtt és egységben van a keítő. Ő a teljes Hatalom és ép úgy a teljes szeretet. Oh, ha Ő csak Ur volna, semmiképp sem merészkedhetnénk a közelébe: el kellene vesznünk Előtte, az Ő szentsége előtt. De áldott legyen az Isten. Ő nemcsak Ur — Ő jó pásztor is. Ő nemcsak a ropant világegyetemmel törődik — Ő törődik veled is, velem is. Nem felséges ez? Nem csodálatra és imádatra méltó-e ez?

Oh, itt az ideje, hogy egy „Szela“ egy „szünet“ következzen, hogy megfontoljuk Istennek eme leereszkedését és kegyelmi tényét, hogy porig alázkodjunk az Urnak emez irgalmassága előtt, hogy Ő, mint a pásztor (nyája felett), aggódik minden egyes emberfia és annak sorsa felett. Az Ur — pásztor. És kiben jelent meg a hatalomnak és szerelemnek emez egysége úgy, mint Jézusban, kiben jelentette ki Magát ily dicsően, hogy Ő, az Ur, pásztor is, másban, mint — Jézusban. Akiben, mint a költő mondja:

Kiben Isten és ember egyesült,
Isten tökéletessége megtestesült.

Azért vonatkoztathatta magára a zsoltáíró szavait és szólhatott Jézus: a jó pásztor, kiről Dávid beszél a XXIII. zsolt.-ban, én vagyok az a pásztor, kiről a próféta jósolta, hogy támasztani fogja Isten a népnek, én vagyok: Én vagyok a jó pásztor. (Ján. X. 11.)

Ő Isten lényegének képmása, visszatükröződése az Ő dicsőségének. „Én és az atya egy vagyunk.“ Azért tehetjük, hogy amit Dávid a Jehovára mondott, bátran az Ur Jézusra alkalmazzuk. Ő az Ur — és Ő a pásztor!

Ő pásztor. És pedig olyan pásztor, amilyen több nincs.

Mi a pátriárhális pásztor és annak nyája közötti viszony? A pásztor mindenről gondoskodik, ami szükséglete van nyájának, mindaz eszébe van. Gondoskodik jó legelőről, friss forrásvizre vezérli a juhokat. A kellő időben betereli az akolba, vagy haza a védett istállóba; megoltalmazza a ragadozóktól, megvédi a tolvajtól őket, ha valamelyik elvész, vagy eltéved, megkeresi, megmenti és hazaviszi — egyszóval: minden szükségleteiről a nyájnak a pásztor gondoskodik. Ő is hordozza a felelősséget minden egyesért. És a juhoknak semmi dolguk egyéb — csupán követik a pásztor.

lankad el soha. Nem szalad el, ha veszély közelget, mint a béres tenné. Ő hű és nem hagyja a sajátját.

4. De van ereje, mint igazi pásztornak, hogy kiszabadítson az ellenség kezéből. Van ereje, több mint a ragadozónak.

5. Kezei is pásztorkezek. Oh micsoda gyöngéd, kegyes kezek! Ha nyugtalan, elgyötört vagy megkeseredett szíven pihenteti meg, békesség költözik abba.

6. Lábai is pásztoré. Nincsen előtte terhes út. Utána megy, ha eltévedt egy juha:

„Nézd, nézd, a jó pásztor, tüskén, bozóton át
Mint elvesztett kincset, keresi fel juhát!“

7. De szerelme is pásztoré. Mily gyöngéd szeretettel öleli karjaiba bárányait és vonja kebelére.

Nem úgy van-e, hogy mindez voltaképpen egyesegyedül Jézusra talál? Minden földi pásztor csak halvány képmása Neki. Ő a pásztor. Benne testesülnek meg mindama tulajdonok, melyek alkotják a pásztor.

1. Neki pásztorszive van, mely önzetlen szeretetben dobog. Nem törődik magával és a maga kényelmével. Csupán juhára gondol. Ő az előtte való öröm helyett — így van megírva — megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett.

2. És az Ő szemei pásztorszemek. Tekintete nem siklik el semmi felett. „Szeme juhán vagyon.“ Ha valamelyik fáradt és nem tud a nyájjal haladni: látja a pásztor. Nem kerüli el figyelmét.

3. Az Ő hűsége igazi pásztorhűség, mely nem

8. Gondja is pásztoré. Tudja, hogy juhai közül mindenik milyen kitartó és mennyit viselhet el. Azért tud gondoskodni, hogy egyik se legyen elgyötört, elfáradt.

Oh, mily csodás pásztor, mily igazán jó pásztor Jézus. Valóban, jól mondta: „Én vagyok a jó Pásztor. Testvérem! A te pásztorod-e?“

Sabbathklänge után:

K.

(Folyt. köv.)

Megtérésem.

(Egy közérdekű kérdéshez.)

Mineen ember arra törekszik, hogy a boldogság kikötőjébe evezzen s magának a biztos boldogságot megszerezze. Csakhogy a boldogság után futók két-féleképp igyekeznek elnyerni a boldogságot. A nagyobb rész a saját erejéből küzd. S mivel az ember a jövőt nem tudja, az az ember, aki saját belátása szerint fut a boldogság után, soha föl nem találja. Mig az a rész, a mely egy mennyei vezetővel küzd és fárad, biztosan eljut a boldogságra s lelke biztosan pihen Isten kegyelmének tengeriben.

Nem tagadom, én is először saját erőmből igyekeztem a magam boldogulását és üdvét elnyerni s csakugyan, mintha egy kevésbé boldognak éreztem volna magam, de az a boldogság a valódi boldogságnak csak az árnyalata volt. Valamint minden embert, úgy engem is az Isten az ő jótéteményével igyekezett magához téríteni: S én, mivel még vak voltam, nem tudtam ezt a nagy kegyelmet felismerni. Kellett hogy megpróbáltatások is nehezdedjenek rám. S épen ezek voltak azok, a melyek által a széles utat otthagytam és a keskeny és kevésbé járt utra léptem. A lelkiismeretembe, mintha ezen ijesztő ítéletiratott volna: „Nincsen semmi békességök az istenteleneknek.“ (Ézs. 48, 22. és 57, 21.) Nem volt békességem Istennel és az ő megszületett fiával, Jézussal. S ebből kifolyólag soha sem volt egy nyugodt pillanatom. Félelem fogta el szívemet azon ige hallatára: „Borland, ez éjjel megkivánják a te lelkedet tetőled!“ (Luk. 12, 20.) Éreztem, hogy békességet kell szereznem az Úrral s munkálkodnom ő érette, amig nappal van, mert eljön sz éjszaka, amikor vége szakad az én munkásságomnak; s a mikor senki sem munkálkodhatik (Ján. 9, 4.). S akkor gondoltam: ráérek még addig, amig jön az Úr, de fülemben csendült az ige az urnak jöveteléről. „Mint tolvaj az éjben, jön Ő, gyanítatlan, mikor mindenki alszik.“ (Pét. II. lev.)

Hozzám is eljött az Úr a lelkiismeret szavával. Ha tovább folytatod eddigi életedet s meg nem térsz: váratlanul jövök! Tehát nekem még ma kell megtérnem, mondta egy benső hang. Leomlottam tehát Isten előtt és töredelmesen bevallottam, hogy edüig távol voltam tőle, a világ fejedelmének szolgáltam, megszegtem parancsolatait; fogadást tettem, hogy ezután csak Ő érte égek s szent fiának hűséges harcosa leszek.

Beláttam, hogy én erőtlenségem, nem állhatok ellen az isteni erőnek s hogy Isten nem azért adta nekem a lelket, hogy a világ fejedelmének adjam át, hanem azért, hogy igyekezzem a lélek által hasonlatos lenni az Ő Fiához, a világ bűnének megváltójához. Szégyenltem magam, mivel valaha úgy vélekedtem, hogy Isten semmi viszontszolgálatért te-

remtett engem s ruházott fel jeles tehetségekkel, és hogy miután így teremtett, azzal, mi lesz belőlem, ne gondolt volna.

Folytatása következik.

Kegyesség utja.

Békességet szerzett. Egy öreg nő halálos ágyán feküdt. Lelkésze meghallotta ezt, s fölkereste. „Azt mondják, hogy Ön halálán van? „Igaz“ felelte ő. „S békességet szerzett Ön már Istennel?“ „Nem“, hangzott a felelet. „S nem fél ön Istennel találkozni anélkül, hogy a vele való békességet megszerezte volna?“ „Legkevésbé sem“ volt a válasz, mely a lelkészt a legnagyobb bámulatra ragadta. Nagyon komoly lett. „Asszonyom. tudja Ön, hogy az életből már csak rövid ideje van hátra, s hogy csakhamar találkoznia kell a szent Istennel?“ „Egészen bizonyosan tudom.“ „S nem fél Ön?“ „Legkevésbé sem.“ „S nem szerzett Ön békességet Istennel?“ „Nem.“ „Mit jelentsen ez“, kiáltotta az elámult lelkész. Mosoly vonult át a haldokló nő arcán: „Nem szereztem meg Istennel való békességemet, mert nem tartottam szükségesnek. Krisztus több mint 1800 évvel ezelőtt megszerezte azt. keresztfán kiömlött vére által (Kol. I. 20.) s én egyszerűen csak nyugszom abban a békében, melyet ő készített.“

Tizenhárom betű. Egy barátom szolt egy társához, aki cselekedetekkel kereste békességét: „Az Ön vallása öt betűből áll, az enyém azonban tizenháromból.“ „Hogy értsem ezt?“ kérde a másik. „Az Ön vallása: tenni, az enyém: elvégeztetett. Ön abban próbál békét találni, amit tesz, én abban találok, amit Krisztus elvégzett.“

Bűnbocsánat és megigazulás. A római levél V. 9-ben azt olvassuk: „Minekutána azért most megigazultunk az Ő vére által, sokkal inkább megfogunk tartatni Ő általa a harag ellen.“

Krisztus vére képes megigazítani. Minden Krisztusban hívő lélek már igaz, az ő vére által. A megigazítás többet jelent, mint a bűnbocsánat és megtisztulás. A bűnbocsánat, ha olyan vigasztaló is, csak vaiami negatív dolog. Csak azt jelenti, hogy bűneink elvették s mi úgy tekintetünk, mintha nem vétkeztünk volna. De a megigazítás pozitív. Azt jelenti, hogy mi valóban igazaknak tartatunk; hogy tényleges és teljes igazság, nevezetesen Jézus Krisztus teljes igazsága tulajdonittatik nekünk.

Jó, ha valakiről lehúzzák a cafatos, piszkos rongyokat, de még sokkal jobb, ha pompás tiszta ruhákba öltöztetik. Bűnbocsánatkor csak levetjük az elnyűtt, utálatos rongyokat; a megigazulással Krisztus szépségét és tisztaságát öltjük fel. Erre segít el a vérnek ereje. Midőn Kr. bűneink bocsánatára vérét

ontotta, helyünkbe lépett, és mi, ha benne hiszünk, az Ő helyébe lépünk. „Mert ki bünt nem ismert, azt bünné tette érettünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Ő benne.

(Torrey: „Isten ereje életünkben és munkáinkban” című könyvéből.)

Képünkhöz.

Munka az Urért. Egy misszionarius, és hallgatói künn a szabadban. Mert ő tudja, hogy az ígét mind alkalmas, mind alkalmatlan időben hirdetni kell. Azt is tudja hogy ezek az egyszerű „öreg nénik” épen olyan drága lelkek az Ur előtt, hogy mindent megtett az ő üdvösségükért, mint ahogy megtett mindent a fényes város nagy emplota előkelő közönségéért is. De hogy elfogadni melyik készebb, azt már tapasztalta is. Egyszóval, e kép nekünk a Rom. I r. 16 r. predikálja. Ne szégyeljük az evangéliumot; de legyünk bizonyosak hogy csak a hívőnek „sten ereje” az. De annak bizonyosan az!

HIREK.

János evangéliuma.

1909. Julius	5 Hétfő.	Élet és világosság. János 1: 1—13.
„	6 Kedd.	Hogy talált meg engem az Úr Jézus? Ján. 1: 40—51.
„	7 Szerda.	Mennyei dolgok. Ján. 3: 12, 13, 16—21.
„	8 Csütörtök.	Örök életre buzgó viznek kútjeje. Ján. 4: 10, 14; 7: 37.
„	9 Péntek.	Életnek kenyere. Ján. 6: 52—59.
„	10 Szombat.	„Mondd meg nekik.” Ján. 20: 1—18.
„	11 Vasárnap.	Mit tanulhatok János evangéliumából? János 14: 1—21. (Fogadástartási óra.)

Mely részéből az evangéliumnak merítetted a legtöbb áldást?

Mi az Úr Jézus dicsősége?

E könyvnek mely részeiben van szó a Szentlélekről?

A Kalvin ünnepekre Genfben, mint tudjuk, sokan indultak utnak. Látni hazáját, működési kelyét és alakját annak a nagy reformátornak — ki olyan volt a maga idejében, mint ama Kiáltó, kinek szava hangzott a pusztában — nagy áldása Istennek. Az ő ünnepeken résztvenni elutazott szerkesztőnk is. Kérjük Ő rá és mind az odamenőkre, hogy a Jézus szerelme vezesse, ott pedig töltsse el a Szentlélek ereje és hozza vissza az Úr erős karja. Kálvin is ezekre mutatott rá, a neki adatott kegyelem mértéke szerint.

A Filadelfia egylet a múlt hó 13-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a Bethesda megvételére vonatkozó szerződést tárgyalta. Tudjuk tehát, hogy Isten csakugyan nekünk juttatta azt az intézményt, amely már eddig is bizonyossága volt, de ezután még teljesebb mértékben az lesz, hogy a magyar nép is megérezte a Megváltó Jézus irántunk való szerelmét. Ha pedig megérettük, fogadjuk is el azt, hogy így mi is tudjunk tenni az Ő ügyéért. A vételárból (70.000) korona, még csak 20.000 korona fizettetett le, összes e-Diákszövetség jun. 28-tól jul. 5-ig Sárospatakon gyű-

adva 36—37 ezer korona van. Az adakozásra a felhívás tehát fennáll mindazokra nézve, kiknél az Úr iránti szeretet már nemcsak szó, de tett és igazság.

Az erdélyi „Élő Keresztyén Szövetség” ek első konferenciája, ha az Úr úgy akarja, augusztus hó 20 és következő napjain, Kolozsvárt, a Bethánia-egylet nyári konferenciájával egybekötve lesz. Ugy a szövetség tagjainak, mint a szövetség munka iránt érdeklődőssel viseltető lelkésztársainknak is figyelmét felhívjuk erre. Jövő számunkban bővebben is tárgyalni fogjuk.

Uj könyvek, melyekre ama forró óhajással hívjuk fel olvasóink figyelmét: vajha minél többen vennék, hogy így utmutatókat is nyerjenek az „egész” ker. életben való haladásra:

1. „A keresztyén élet fejlődése” dr. Torrey lelkésztől (kinek egy másik munkájából közlünk most mutatót a „Kegyesség útja” rovatban). Fordította Varga Gyuláné. Kapható a londoni vall. iratokat terjesztő társulatnál (Budapest V., Hold-utcza 3.) és Eperjesen Urbán Reinholdnál. Ára 1 kor. 40 fillér.

2. „Kálvin levelei a nőkhöz”. Közzé teszi Pruzsinszky Pál ref. theol. tanár; kiadja a Lórántffi Zsuzsánna egylet. Megrendelhető az „Olajág” szerkesztőjénél (Bpest, IV., Só-utcza 8.) Kálvin levelei élő bizonyosságai annak, hogy az egyházat is, akkor is Jézus szerelme mentette meg, mely égett a reformátorok és első reformátusok szívében. A nőkhöz írott levelei pedig az Úr ama boldogító ígérének bizonyosságai: „Az én erőm erőtlenség által végeztetik el. (II. kor. XII. 9.)

Halálozás. Egy nagy, kiváló családot borított gyászba a halál. A hódmezővásárhelyi Imre családot, mely oly sok kitünő tehetséggel, derék munkással ajándékozta meg hazánkat, egyházunkat, iskoláinkat, látogatta meg az Úr dorgálva is szerető atyai keze, mikor özvegy dr. Imre Sándornét, szül. Dávidházy Petronellát június 28-án szerettei köréből magához szolitotta. Temetése június 30-án volt Hódmezővásárhelyen, hol az új templomban tartott ref. egyház gyászszertartás után az Arany-temetőbe helyeztetett örök nyugalomra. Az önfeláldozó feleség, a legjobb anya, a hű testvér emlékezete legyen áldott! Övéinek adjon Isten vigasztalást!

Helyreigazítás. A „Vasárnap” legutóbbi számának „Egyháztársadalom” című rovatában közöltük a kolozsvári Bethlen Gábor Körnek ama komoly felhívását, melyet újólág meleg szeretettel ajánlunk ifjúságunk figyelmébe. De e felhívás nem mint tévesen irtuk a „közép”, hanem a főiskolákra (egyetemek, theol., jog- és keresk. akad.) készülő, érettségizett diáksághoz van intézve. S vajha megbobbanának a szívek, nyílnának meg a fülek s hallanák meg a hívószót.

Diákgyűlés. A Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség jun. 28-tól jul. 5-ig Sárospatakon gyű-

lést tart, melyen hazánk különböző ifjúsági egyesületeinek munkásai a diáklélek szükségéről s azok kielégítéséről s a jövő tanév munkatervéről tanácskoznak. Lelkes munkájukat kísérvé Isten gazdag áldása! E mozgalomról emlékezünk meg jelen számunk első cikkében is.

Világ folyása.

A kormányválság. Lrkács László kihallgatása megtörtént. S hir szerint azt jelentette ő felségének, hogy parlamentáris megoldást elérni Magyarországon nemzeti engedmények nélkül nem lehet. A kihallgatáson már Lukács László is nemzeti koncessziókat követelt, tehát Lukács Lászlóval is eljutott oda, ahol ez előtt volt, csak hogy jóval kedvezőbb — mert kevésbé megrontott — viszonyok között. Most már vajmi nehéz lesz jóvátenni azt, amit Lukács László könnyelmű vállalkozása és frivol ajánlata elrontott. Parlamentáris megoldás nemzeti engedmények nélkül nem képzelhető: ez ma már Lukács László fölfogása is. De — mint értesülünk — van a magyar politikai élet e jelesének, aki azzal kérkedett, hogy a függetlenségi pártnak hozza a kormányhatalmat, egy másik javaslata is, amelyet a király elé terjesztett. Nehogy azonban valaki azt higgye, hogy Lukács most már talán azt tanácsolta a királynak, hogy tekintsen el az ő-szabadelvű miniszterektől s az alkotmányos szokásoknak megfelelően bizza a kormányt kizárólag a függetlenségi pártra, mint a parlament főbbségére, megírjuk nyomban, hogy ilyen tanácsra Lukács László nem gondolt. Ellenkezőleg az ő második javaslata az, hogy a király bizza a kormányt kizárólag az ő-szabadelvű híveire és ne törődjön a parlamenti pártokkal. Ime a jövő sivar prespektívája, ha csak a nemzet jobbjai föl nem világosítják ő felségét és rá nem bírnak a királyt a veszedelmek elkerülésére.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és szerető magyar és első sorban derék református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen,

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnpra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 5 korona, félévre 2 korona 50 fill., negyedévre 1 korona 25 fillér. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“

kiadóhivatala címére Marosvásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést célszerűen eszközölheti mind a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni. Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elő. A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetését is elfogad.

Főmunkatársak:

Bedőházi János orsz. képviselő Maros-Vásárhely
Dávid Gyula ref. lelkész Élesd
Dr. Dekáni Kálmán ref. tanár Maros-Vásárhely
Domby Lajos ref. lelkész-esperes Gyula, Békésmegye
Dénes József ref. lelkész M.-Bölkény
Dr. Gidófalvy István kir. közjegyző Kolozsvár
Kenessey Ida Kolozsvár
Király Béla ref. lelkész H.-Bodon
Molnár Imre ref. lelkész Bardóc
Szuhay Benedek ref. lelk. és egyh. m. főjegyző Sajókápolna
Szentmiklossy József ref. lelkész Rákóczi-falu
Dr. Szász Károly árvászéki bíró Maros-Vásárhely
Ifj. Szücs Károly Matolcs, Szathmármegye
Zih Sándorné Berettyó-Ujfalu
Tárkányi György ref. vallásnár Kolozsvár
Troznér Lajos ref. koll. tanár Maros-Vásárhely
S. Váradi Albert ref. theol. Kolozsvár
Uray Sándor ref. felső leányisk. vallásnár Debrecen

Agrár Takarékpénztár Részv.-Társ.

Maros-Vásárhelyt.

Fiók-intézetek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsiszigyörgy, Székelykeresztur, Székelyudvarhely.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona
Takarékbetétek: 8 millió korona.

A takarékossgot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, amerikai módon **kázi takarékperselyeke** - izléses, csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen** bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megtakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyük van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak kísértésnek hogy a megtakarított pénzt esetleg céltlanul elköltse könnyen ellentállhat.

Ha legalább egy korona a perselyében összegyűlt szíveskedjék intézetünkhöz fáradni, a mikor a megtakarított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk. A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzgyűjtés újból kezdődik.

Agrár Takarékpénztár r. t.
M.-Vásárhely,